

ЗАГРОЗИ ДЛЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сімків Л. Є., Кучак М. М.

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
м. Івано-Франківськ*

Повномасштабне вторгнення росії 24 лютого 2022 року несе значні виклики, загрози і проблеми для розвитку нашої держави. За розрахунками Національного банку у період воєнного стану економіка України втрачає 50% «невиробленого» ВВП (фактично кожен тиждень воєнних дій «коштує» національній економіці понад 50 млрд. гривень) [1]. Водночас, якщо війна буде затяжною в ООН прогнозують, що 90% українців можуть зіткнутися з бідністю та крайньою економічною вразливістю і це при тому, що до початку воєнних дій тільки 2% населення України перебували за межею бідності [2].

Ключовим чинником посилення економічної стійкості держави та її здатності ефективно протистояти агресору є дієвість бізнесу, який залишається важливим джерелом наповнення держбюджету, збереження робочих місць та платоспроможності населення. За результатами дослідження Advanter Group 49% підприємств малого та середнього бізнесу в Україні сьогодні призупинили свою діяльність, а загальні прямі втрати бізнесу через війну становлять до 85 млрд. доларів США. Крім того, в травні індекс активності бізнесу UBI (Ukrainian Business Index) впав до найгіршого показника з грудня 2020 року - 33,82 зі 100 можливих [3].

Беручи до уваги той факт, що в короткостроковому періоді бойові дії не закінчаться, основними загрозами для українського бізнесу є:

- зупинення діяльності через розміщення підприємств на тимчасово окупованій території або повну чи часткову втрату виробничих потужностей через бомбардування, обстріли, ракетні удари;
- скорочення та звуження структури споживчого попиту. Зменшення попиту на товари/послуги, що не належать до товарів першої необхідності кардинально вплинуло на втрату доходу компаній в цих сферах діяльності;
- розірвання ланцюгів створення доданої вартості і постачання. Налагоджені бізнес-процеси, а саме купівля/логістика/продаж були порушені чи зруйновані в умовах війни (знищення транспортної інфраструктури та блокування морських портів);
- втрата внутрішнього ринку збуту через зменшення платоспроможності населення, тимчасову окупацію та ведення воєнних дій в окремих регіонах;
- відсутність або нестача кваліфікованих спеціалістів.

Література:

1. Через війну Україна втратила \$565 млрд: скільки вже покрив Захід. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2022/03/16/82174253/> (дата звернення 08.07.2022)
2. ООН прогнозує збіднення 90% населення України в разі тривалої війни. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/03/16/684111/> (дата звернення 08.07.2022)
3. Стан бізнесу у червні: фінансові втрати, ситуація з персоналом, сплата податків. URL: <https://news.finance.ua/ua/stan-biznesu-u-chervni-finansovi-vtraty-sytuaciya-z-personalom-splata-podatkov> (дата звернення 08.07.2022)